

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 14 Mart 2013
Nr. Ref.: RK 388/13

İHTİYATİ TEDBİR TALEBİ HAKKINDA KARAR

Başvuru No: KI17/13

Başvurucu

Bujar Bukoshi

Priştine Bölge Mahkemesi'nin Ka. nr. 562/12 sayı ve 8 Ekim 2012 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Ćukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi

Başvurucu:

1. Başvurucu Priştine mukimi eski Sağlık Bakanı Bujar Bukoshi olup Priştineli avukat Besnik R. Berisha tarafından temsil edilmektedir.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'nden (bundan sonra: Mahkeme) kendisine 10 Ekim 2012 tarihinde teslim edilen Ka Nr. 265/12 sayılı ve 8 Ekim 2012 tarihli Priştine Bölge Mahkemesi kararının incelenmesini talep etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Başvurunun konusu başvurucu hakkında suç duyurusunu onayan Ka .nr. 265/12 sayılı Priştine Bölge Mahkemesi kararı hakkında anayasa denetim talebidir. Başvurucu suç duyurusunda kendisi hakkındaki iddiaların anayasaya aykırı olduklarını, zira aldığı kararlar ve faaliyetlerinin Sağlık Bakanının etki ve yetki alanı içerisinde olduğunu ileri sürmüştür.
4. Başvurucu devamında Mahkeme'nin başvuruya ilişkin bir karar alana kadar hakkındaki ceza kovuşturmasının askıya alınması için ihtiyati tedbir kararı almasını talep etmiştir.

İlgili Hukuk

5. Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: Yasa) 22, 48 ve 49. maddeleri ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 54, 55 ve 56. kuralları.

Başvuru Süreci

6. Başvurucu 11 Şubat 2013 tarihinde Mahkeme'ye başvurmuştur.
7. Başvurucu 13 Şubat 2013 tarihinde Mahkeme'ye ilave evrak sunmuştur.
8. Mahkeme Başkanı'nın 25 Şubat 2013 tarih ve GJR. KI 17/13 sayılı kararıyla Üye Snezhana Botusharova raportör yargıç olarak görevlendirmiş ve aynı tarih ile KSH KI 17/13 sayılı kararıyla üyeler Robert Carolan (başkan), Ivan Čukalović ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
9. Anayasa Mahkemesi 8 Mart 2013 tarihinde başvurucuya gönderdiği bir yazı ile başvurunun kaydedildiğini bildirmiştir.
10. Aynı tarihte başvurunun kaydedildiği Priştine Bölge Mahkemesi'nin ardılı olan Priştine İstinaf Mahkemesi'ne bildirilmiştir.

Başvurucuya Göre Olguların Özeti

11. EULEX Özel Savcılığı 16 Temmuz 2012 tarihinde Kosova Ceza Yasası'nın 23. maddesiyle bağlantılı olarak 339 madde 1 ve 3. fıkraları uyarınca 1 ila 8 yıl hapis cezasını gerektiren resmi görev veya yetkileri kötüye kullanma suçuyla başvurucunun suçlandığı değiştirilmiş PPS Nr: 64/11, 465/09 ve 424/09 sayılı suç duyurusunu Priştine Bölge Mahkemesi'ne sunmuştur.
12. Priştine Bölge Mahkemesi 3 ve 5 Eylül 2012 tarihlerinde suç duyurusunu onama duruşmaları yapmıştır. 3 Eylül duruşmasında başvurucunun savunma avukatı başvurucunun Sağlık Bakanı olduğu süre içerisinde görev dokunulmazlığı meselesini gündeme getirmiştir.
13. Suç duyurusunu onamaya yetkili hakim 11 Eylül 2012 tarihinde çıkardığı Ka No: 562/12 sayılı kararla Anayasa'nın 98. maddesiyle belirlenmiş dokunulmazlığa ilişkin savunma avukatının talebini reddetmiştir. Hakim, resmi görevin istismarı suçlamasının Sağlık Bakanlığının görevi görev alanıyla ilgili olmadığı gerekçesini bildirmiştir.
14. Başvurucunun savunma avukatı yukarıda mezkur karara üç hakimden oluşan Ceza Yargılama Heyeti'ne itiraz etmiştir. Başvurucu, suçlandığı karar ve fiilleri Sağlık Bakanı sıfatıyla aldığını/gerçekleştirdiğini belirtmiştir.
15. Bölge Mahkemesi Heyeti 18 Eylül 2012 tarihinde çıkardığı Ka. Nr. 562/12 sayılı kararla başvurucunun eski Sağlık Bakanı olarak görev dokunulmazlığına ilişkin itirazı temelden yoksun bularak reddetmiştir.
16. Suç duyurusunu onamaya yetkili hakim 8 Ekim 2012 tarihinde KAN r. 265/12 sayılı kararı çıkartarak Özel Savcının suç duyurusunu onamış ve yargılamayı başlatmıştır.

Başvurucunun İddiaları

17. Başvurucu başvurusunda Anayasa'nın 98 ve 23. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
18. Anayasa'nın 98. maddesi [Dokunulmazlık] şöyledir:

Kosova Hükümeti üyelerinin, Kabine üyesi olarak kendi görev alanıyla ilgili fiil ve kararlardan dolayı hukuki kovuşturma, suç duyurusu veya görevden alınma konusunda dokunulmazlığı vardır.

19. Başvurucu bununla ilgili olarak Kosova Cumhuriyeti Hükümeti'nin Sağlık Bakanı sıfatıyla aldığı tüm karar ve işlediği fiiller için görev dokunulmazlığı olduğunu ve bunları Kosova'da yürürlükte olan mevzuata uygun olduklarını ileri sürmüştür. Bu yüzden kendisi hakkında ceza kovuşturması yapılamayacağını belirtmiştir.

20. Anayasa'nın 23. maddesi [İnsanlık Onuru] şöyledir:

İnsanlık onuru dokunulmazdır ve tüm insan hakları ve temel özgürlüklerinin temelidir.

21. Başvurucu bu doğrultuda suç duyurusu onayının kamuoyuna açıklanarak saygınlığının zarar gördüğü ve insanlık onurunun ihlal edildiğini iddia etmiştir.

İhtiyati Tedbir Talebi

22. Başvurucu bu başvuruda Mahkeme'den nihai bir karar çıkana kadar adalet mahkemelerinde hakkında görülmekte olan suç davasının askıya alınması için ihtiyati tedbir konmasını talep etmiştir.

23. Mahkeme bununla ilgili olarak İctüzüğün 55. kuralı 1. fıkrasını göz önünde bulundurur. Fıkra şöyledir: *İhtiyati tedbir başvuruları diğer başvurulara göre öncelikli olarak Mahkeme'ce ivedilikle ele alınıp görüşülür. 55. kural 6. fıkra da şöyledir: Ön İnceleme Heyetinin ihtiyati tedbir uygulaması hakkında önerisi, bir veya birden çok üyenin üç (3) gün içerisinde Genel Sekreterliğe herhangi bir uyarı sunmadığı takdirde, Mahkeme Kararı olur.*

24. Anayasa'nın 116.2 fıkrası [Kararların Yasal Etkisi]

Tartışmalı fiil veya yasanın uygulanmasının tamiri olmayan zararlara neden olacağı düşünülürse, Anayasa Mahkemesinde süreç tamamlanmadan, Mahkeme tarafından karar alınmaya kadar söz konusu fiil veya yasa geçici olarak askıya alabilir.

25. Yasa'nın 27. maddesi şunu öngörmüştür:

Anayasa Mahkemesi resmi görev itibarıyla ya da ilgili tarafın istemi üzere, işlem konusu olan bir davaya karşı geçici bir süre için geçici önlemler konusunda karar alabilir; bu karar tehlikenin önlenmesi ya da tamir edilemeyecek zararlar için gerekli ise ya da bu geçici önlemlerin alınmasının kamu çıkarından ise eğer alınır.

26. Mahkeme'nin İctüzüğün 55. kural 4. fıkrası uyarınca ihtiyati tedbir kararı alabilmesi için şu değerlendirmeyi yapması gereklidir:

(a) İhtiyati tedbirin konmasını talep eden tarafın ilk bakışta haklı görünen davanın esasının ve kabul edirliliği hakkında henüz karar verilmediyse davanın kabul edirliliğini göstermiş olması;

(b) Talepte bulunan tarafın ihtiyati tedbir konmaması durumunda tamir edilemez zarara uğrayacağını göstermiş olması;

(...)

27. Mahkeme, başvuruçunun haklarının ihlaline ilişkin iddiaları için itiraz edebilecek şekilde davanın adalet mahkemesinde görülmeye devam ettiğini tespit etmiştir.

28. Anayasa Mahkemesi olgu mahkemesi olmadığını ve bu aşamada delilleri toplayıp değerlendirmek ve görev dokunulmazlığı bulunan Sağlık Bakanı'nın

aldığı kararlar ve fiillerin görev alanı içerisinde olup olmadığına karar verip yargılamak adalet mahkemelerinin görevi olduğunu hatırlatır.

29. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi, ileride Mahkemece çıkartılacak kabul edilirlilik veya esasa ilişkin bir karar hakkında önyargıda bulunmaksızın 14 Mart 2013 tarihinde yapılan duruşmada oybirliğiyle:

- I. İhtiyati tedbir talebinin reddine,
- II. Kararın taraflara bildirilmesine karar vermiştir.
- III. İşbu karar Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca yayımlanıp karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Snezhana Botusharova, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza